

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3935/24
12.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јасне Беловић, председника већа, Иде Никитовић и Весне Филиповић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Никола Селаковић, адвокат из Београда, улица Водице бр. 55/3, против тужене Републике Србије, Министарство унутрашњих послова, коју заступа Државно правобранилаштво из Београда, улица Косовска бр. 31, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама странака, изјављеним против пресуде Првог основног суда у Београду П 1969/19 од 04.12.2020. године и жалби тужиоца изјављеној против допунске пресуде П 1969/19 од 29.02.2024. године, у седници већа одржаној дана 12.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 1969/19 од 04.12.2020. године у ставу трећем и четвртном изреке.

УКИДАЈУ СЕ пресуда Првог основног суда у Београду П 1969/19 од 04.12.2020. године у ставу другом, петом и шестом изреке, као и допунска пресуда Првог основног суда у Београду П 1969/19 и 29.02.2024. године и предмет се у том делу **ВРАЋА** првостепеном суду на поновно суђење.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П 1969/19 од 04.12.2020. године, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе учињено поднеском од 21.07.2020. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев па је обавезана тужена да тужиоцу на име накнаде материјалне штете због умањене вредности моторног возила марке "BMW 525" D, сиве металник боје, ... рег.ознака..., број шасије ... исплати износ од 828.777,07 динара са законском затезном каматом од 25.01.2019. године до исплате. Ставом трећим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете због плаћене царине и пореза на додату вредност исплати износ од 175.813,00 динара

3935/24

са законском затезном каматом од 24.06.2010. године до исплате, као неоснован. Ставом четвртим изреке, одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете због цене хотелске услуге исплати износ од 8.400,61 динар са законском затезном каматом почев од 07.06.2010. године до исплате, као неоснован. Ставом петим изреке, одбијен је тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде материјалне штете због трошкова такси превоза исплати износ од 746.096,00 динара са законском затезном каматом од 25.01.2019. године до исплате, као неоснован. Ставом шестим изреке, одређено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Допунском пресудом П 1969/19 од 29.02.2024. године одбијен је тужбени захтев у делу којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на износ досуђен ставом другим изреке пресуде П 1969/19 од 04.12.2020. године, исплати законску затезну камату од 24.06.2010. године до 21.05.2019. године, као неоснован.

Против наведене пресуде од 04.12.2020. године тужилац и тужена су благовремено изјавили жалбу из свих законских разлога, тужилац побијајући је у ставу трећем, четвртм, петом и шестом изреке, а тужена, како произлази из разлога жалбе, у ставу другом и шестом изреке.

Против допунске пресуде од 29.02.2024. године тужилац је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Испитујући правилност побијаних пресуда у границама законских овлашћења из члана 386 ЗПП Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужиоца изјављена против пресуде од 04.12.2020.године делимично основана, а да су жалба тужене изјављена против исте пресуде као и жалба тужиоца изјављена против допунске пресуде од 29.02.2024. године основане.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је 2010. године у Словенији купио путничко моторно возило марке “BMW 525” D, које му је по доласку у Београд, након извршене контроле и због чињенице да је фабрички број носача амортизера нечитак, од стране Другог одељења Управе криминалистичке полиције ПУ за град Београд, дана 22.06.2010. године привремено одузето. Тим поводом је против тужиоца поднета прекршајна, а затим и кривична пријава која је одбачена 2012.године. Како му возило није враћено тужилац је покренуо парнични поступак који је правноснажно окончан пресудом од 01.02.2017. године, којом је тужена обавезана да тужиоцу преда возило. Возило је тужиоцу враћено у поступку принудног извршења наведене пресуде дана 14.06.2018. године. Према налазу и мишљењу вештака машинске струке вредност тужиоцевог возила на дан одузимања износила је 905.911,53 динара, а на дан враћања 77.134,46 динара, на који начин је, узимајући у обзир стање у коме је враћено, возило тужиоца изгубило на вредности у износу од 828.777,07 динара. У периоду од 01.01.2010. године до 2018. године на име овде тужиоца није било регистрованих моторних возила. Имајући у виду релације на којима је, према наводима тужиоца и сведока ББ тужилац користио такси превоз у периоду од 24.06.2010. године до 25.01.2019. године судски вештак саобраћајне струке је обрачунао да би такси услуге у

3935/24

наведеном периоду износиле 746.096,00 динара. У истом периоду цене рентакар услуга биле су веће од цена такси услуга.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања првостепени суд је применом одредбе члана 172 став 1 ЗОО закључио да је тужена одговорна за штету коју тужилац трпи због умањене вредности возила проузроковану поступањем органа тужене. Тужбени захтев за накнаду штете у висини плаћене царине и пореза на додату вредност као и хотелских услуга је одбио јер се ради о трошковима који су настали приликом куповине аутомобила и независно од предузетих радњи тужене. Применом правила о терету доказивања одбио је тужбени захтев за накнаду трошкова такси превоза јер, како у разлозима пресуде наводи, иако из исказа саслушаних сведока произлази да је тужилац у спорном периоду користио услуге такси превоза у одсуству доказа у виду рачуна или медицинске документације није било могуће утврдити висину тих трошкова, односно учесталост коришћења такси превоза.

Правилно је поступио првостепени суд када је одбио тужбени захтев за накнаду штете у висини трошкова хотелске услуге, као и плаћене царине и пореза на додату вредност. Са тим у вези је, када се има у виду одредба члана 155 и 172 ЗОО, правилно оценио да ти трошкови као трошкови набавке односно куповине возила, не могу представљати штету за тужиоца која би била проузрокована поступањем органа тужене.

Правилност тако донете одлуке није доведена у сумњу жалбеним наводима тужиоца који, с позивом на околност да је био лишен државине и права својине на предметном возилу, поставља питање оправданости плаћања увозних дажбина, као и трошкова путовања у Словенију који су, како се у жалби наводи, постали излишни. Погрешно је схватање тужиоца да је поступањем органа тужене лишен права својине на возилу, јер је право на возилу онакво какво је стекао куповином у Словенији задржао и после поступања органа тужене, чему у прилог говори и правноснажна пресуда којом му је као претпостављеном власнику возило враћено. Стога се трошкови набавке возила, чак и када би се у крајњем исходу показали излишним, не могу довести у везу са поступањем органа тужене.

На основу изнетог, применом одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

Основано се жалбом тужене оспорава побијана пресуда у делу у коме је тужиоцу досуђена накнада штете због умањене вредности возила. Основано, наиме, у овом делу тужена указује на битну повреду из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, с обзиром да у погледу чињеница битних за одлуку о том захтеву тужиоца нису дати разлози а они који су дати нису јасни ни довољни да би оправдали правно становиште на коме је одлука у том делу заснована.

Наиме, према прибављеном мишљењу судског вештака досуђени износ од 828.777,07 динара представља разлику у вредности предметног возила у тренутку одузимања и вредности возила у тренутку његовог враћања, какав начин обрачуна без

3935/24

указивања и на друге битне чињенице може представљати резултат временске амортизације возила. Одговорност тужене у смислу одредбе члана 172 став 1 ЗОО и са тим у вези њена обавеза да тужиоцу накнади штету постојала би у случају да између штете због временске амортизације и вршења функција органа туженог постоји узрочна веза. Другим речима, тужилац би имао право на накнаду штете само уколико је вредност његовог возила, за време док се налазило код тужене, умањена у већој мери него што би та вредност била умањена да се у истом периоду налазило у његовој државини, односно да постоји већи степен амортизације возила као последица евентуално неодговарајућег чувања, у вези са којом околношћу, међутим, у побијаној пресуди нису дати разлози. Са тим у вези је изостало разјашњење судског вештака које је првостепени суд био овлашћен да затражи у складу са одредбом члана 270 став 4 ЗПП, ово посебно имајући у виду садржину службене белешке здружене уз налаз и мишљење вештака а сачињене, како би се могло закључити, приликом прегледа возила.

Из изложених разлога је остало нејасно да ли досуђени износ од 828.777,07 динара представља накнаду умањене вредности возила услед временске амортизације или је њоме обухваћена и штета настала услед евентуалних оштећења на возилу током времена у коме се возило није налазило у државини тужиоца, а који би могла бити последица неадекватног држања возила у том периоду.

Код таквог стања ствари, побијана пресуда је у наведеном делу по жалби тужене морала бити укинута, а последично је по жалби тужиоца морала бити укинута и допунска пресуда којом је одлучено о делу захтева за исплату затезне камате на досуђени износ од 828.777,07 динара.

Основано се и жалбом тужиоца оспорава побијана пресуда у делу којим је одбијен његов захтев за накнаду штете у висини трошкова плаћених такси услуга.

Према наводима тужбе, тај захтев тужилац заснива на околности да је у периоду док се возило налазило код тужене он био приморан да, због чињенице да је нарушеног здравља и да болује од тежих кардиоваскуларних обољења, за одлазак до здравствених установа био приморан да користи такси превоз. Према датим разлозима, одлуку о том захтеву првостепени суд је донео применом правила о терету доказивања након што је оценио да су изостали докази на околност учесталости коришћења таквог превоза у периоду и на релацијама на које у захтеву тужилац указује (рачуни или медицинска документација).

Међутим, на околност потребе коришћења такси превоза тужилац је доставио одређену медицинску документацију, а осим тужиоца на ту, као и околност учесталости коришћења и цене таквог превоза на месечном нивоу на релацији кућа-здравствена установа, саслушани су сведоци, ћерка тужиоца и такси возач који је, како наводи у утуженом периоду превозио тужиоца. Тако изведени докази нису били предмет оцене првостепеног суда, а без њихове оцене и у делу исказа који се тиче наведених околности односно оцене које од чињеница се из тих исказа могу сматрати утврђеним одлука о захтеву за накнаду штете у висини трошкова такси превоза није могла бити донета применом правила о терету доказивања.

Изостанак разлога о битним чињеницама као и нејасни и непотпуни разлози представљају недостатак због кога се у поступку жалбене контроле одлука не може испитати, па је због тако учињене битне повреде и побијана пресуда у делу одлуке о захтеву за накнаду штете због умањене вредности возила и у висини трошкова такси превоза морала бити укинута.

У поновном поступку првостепени суд ће отклонити наведену битну повреду тако што ће имајући у виду примедбе на које је овим решењем указано поновном оценом изведених доказа, по потреби применом правила о терету доказивања, разјаснити наведена спорна питања, а пре свега ценити да ли је у вези одузимања тужиочевог возила било незаконитог поступања органа тужене, уколико јесте у чему се оно огледа, па ће уколико оцени да је било пропуста у поступању органа тужене ценити да ли је вредност возила, за време док се налазило код тужене умањена у већој мери него што би та вредност била умањена да се у истом периоду налазило у тужиочевој државини, односно да ли постоји већи степен амортизације возила као последица евентуално неодговарајућег чувања или самог некоришћења возила, а цениће и да ли су и ако јесу колики су трошкови такси превоза били последица незаконитог поступања органа тужене. Код оцене поступања органа тужене првостепени суд ће ценити од каквог значаја је разлог привременог одузимања возила као и поступак ради кога је до тог одузимања дошло, а цениће и значај чињенице да је након што је кривична пријава против тужиоца одбачена 2012.године, од ког момента је престао разлог задржавања, возило враћено тужиоцу тек 2018.године. Након што разјасни наведена спорна питања и поуздано утврди све чињенице битне за правилно пресуђење о захтеву тужиоца у наведеном делу првостепени суд ће донети нову, правилну и на закону засновану одлуку, за коју ће дати јасне и довољне разлоге.

На основу изнетог, применом одредбе члана 391 став 1 ЗПП, одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

Укинута је и одлука о трошковима јер зависи од коначног исхода спора.

Председник већа-судија
Јасна Беловић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић